

ELIAS

Propheta Exul in deserto

sub junipero, Typus Ecclesiæ & fidelium, 1. Reg: 19. v. 4. Carmine utcunq; delineatus heroico & publicè in celeberrimâ Wittebergensium Academiâ recitatus die 12. Maij horâ 9. in auditorio Theologico,

Per

M. CHRISTOPHORUM Sürgang, Olsnitio-Variscum, 38. annis antebac Theusinga Bohemorum Evangelica Veritatis præconem: nunc autem ultra quadriennium in Patriâ seniore & segniorum Exulem.

ANNO

TV DeVs esto MeVs, Chrliste, slt Istet VVs!

*Exilium patiar, Patriâ ut potiar; Mibi JESU
Addas Tu vires, ne labet ægra fides!*

HOFII-VARISCORUM:

Ex officinâ typographicâ Matthæi Pfeilschmidii.

l. diss. A
1, 62

Coll. Diss. A. 115 (62)

Tob. Mus. Bala. I, 116

AULÆ BRAN-
DEBURGICÆ.

*Ipsi Illustrissimo ac Celsissimo Principi
& Domino,*

Domino CHRISTIANO,

Marchioni Brandeburgico, Borussia, Stetini, Pome-
rania, Casubiorum, Vandalorum, & Silesiæ in Crof-
sen & Jegerndorff &c. Duci, Burggravio Norber-
genli & Principi Rugiæ: Ejusdemq; Dn: Dnr: Filius:
Consiliariis intimis, Viris, Magnificis, Nobilissimis &
Consultissimis, Dn: suis Clementissimis
& Patronis undiquaq; Co-
lendissimis,

Indigus, indignus metra talia consecrat

Autor.

CHRISTIANUS MARCHIO BRAND-
DEBURGENSIS.

per anagramma:

MISERENS HIC GRANDIBUS
ANCHORA TURBIS!

Epigramma.

St typus humani, Mare, longè aptissimus
evi,

Teutonici O Princeps Gloria magna
Soli.

Est multo varii generis Mare pisce refertum,
Qui liquidas pinnis nando pererrat aquas.

Est aqua amara maris: non est sine fluctibus aquor,
Hinc rapidas Boreas, disjicit inde rates.

Sunt Scylla, Syrtes, cautes, immania cete,
Interitum illa parant navibus, illa viris:

Haud secus innumeris populis plenissimus Orbis,
Qui variis tempus lusibus omne terunt.

Hac frigescit amor terrâ, fervescit amaror,
Fellis habet multum, mellis habetq, parum.

Non caret hac fluctu, luctu, luctaq, frequenti,
Turbog, nunc spirat, turba maligna furit.

Turba jam grandes gliscunt, Bellona ferocit,
Expilatq, omnes miles avarus opes.

A 2

Maenia

*Mœnia vallantur, ferro vastantur & igni,
 Et fuso passim terra cruore rubet.
 Exulat & CHRISTUS, pius ejulat orbe minister,
 Nec sedem pulsus, quâ requiescat, habet.
 Ut tamen è prorâ stidentibus anchora ventis
 Dejicitur, fundans dente tenace rates:
 Haud secus ille hominum Miserator maximus exciit,
 Qui lux, dux, lex, rex, anchora & ara reis.
**HIC MISERENS Princeps in GRANDIBUS AN-
 CHORA TURBIS,**
*HIC laceras fulcit, constabilitq; rates.
 HIC miserens (quis enim casu non lugeat isto?)
 Turbas presentes mente gemente dolet.
 Augustus Princeps! Subjectis anchora, curat,
 Ut verbum, ut pacem, possideantq; suam.
 Exilio tristi Princeps est anchora pulsus,
 Quos miserens miseros suscipit, ornat, alit.
 Anchora pauperibus: maturis sufficit evi
 Providus ille lares: prodigus ille dapes.
 Non minus ille mihi profugo fida anchora, supplex
 Ergo huc confugio, doq; dicoq; metrum.
 Suscipiat miserens, vultu spectetq; benigno,
 Nec temnat famuli vilia dona senis.
**HIC vivat Princeps in grandibus anchora turbis,
 Et turbet requiem nulla procella suam!****

Filius

Filius natu major,
ERDMANNUS AUGUSTUS,
MARCHIO BRANDEBUR-
GENSIS.

per anagramma.

MAGNUS BENIGNUS ARRHA!
RURSUS BENEDICTA DOMUS!

Est MAGNUS Dominus, magni dominator Olympi,
Qui bonus indigenis dividit omne bonum.
Fit nimium nobis ARRHA felice BENIGNUS,
Largitur vitam, corporis ossa boni.
Tàm celsâ donat cellos de stirpe parentes,
Qui nos illustri progenuère Satu.
Subjicit imperio fortissima pectora, plebem
Sat largam, latum fertilitate solum.
Prodigus indulget verbum cœlesti salutis,
Quod potius mundi nobilitate bonis.
Aurea concedit tranquilla tempora pacis,
Præstat, quas hominum vita requirit, opes.
Cordibus insinuat divini Flaminis arrham,
Et certos patriâ de bonitate facit.
MAGNUS majores arrhas & maxima prabet
Pignora, quæ numeris non numerare datum.
Gloria sit MAGNO, jugis sit Gratia Summo,
Brennigera in terris quod BENEDICTA DOMUS.
Arrhas ulterius diffundat divite Cornu,
RURSUS sic RURSUS sit BENEDICTA DOMUS!

A 3

Filius

Filius minorennis
GEORGIUS ALBERTUS, MARCHIO
BRANDEBURGICUS.

per anagramma:

LIBERTAS REGI URGENDA BOMBO!
HUC SURGIS CURA.

Sordibus imbuti cuncti prodimus in auras
Sub gravis exilii, servitiiq; jugo.
Noxa intricatos, ducit quasi compede victos,
Nos Carne in quodvis precipitante nefas.
URGENDA est ergo LIBERTAS, scilicet illa,
Ereptus lethi carcere, liber oves.
Nempe fide arripias constanti vulnera CHRISTI,
Liberat, omne piat, justitiamq; parat.
Sunt, Libertatem Patricæ qui tollere tentant,
Jura foro, sacro jura verenda choro.
Impietate domos & cadibus omnia miscent,
Scortantur, rapiunt, quod libet, omne licet.
REGI LIBERTAS URGENDA est dignior auro,
URGENDA est BOMBO fortiter, are, manu.
Cura HUC vertatur, moveantur Crura nec ullus
Inter postremos, occupet hunc scabies:
HUC novus ALBERTUS, CURA Germanus Achilles
SURGIS, Libertas nos rediviva beet.
Te juvet Astripotens, divinaq; numina firment,
In Patria ut surgas commoda multa; Vale.

Meminit Quintilianus : In clypeo argenteo T. Fla-
minii suspenso in templo Delphico inter
alia etiam hic Versus inscriptus fuit :

Leges, Libertas & Pax sunt optima dona.

URBANUS

URBANUS CASPARUS A FEILTZSCH,
CONSILIARIUS ET ORATOR
MARCHICUS.

per anagramma:

HIC NESTOR, ZELIS CHARUS, FAMA
CLARUS, JURA PROCURAT
SANUS; SIC OBIT.

Omnibus in rebus DEUS est liberrimus autor,
Omne bonum arbitrio dividit ille suo.
Dividit Huic dextrâ non lentâ dena talenta,
Ut faciat Domino fœnora larga suo.
Principis HIC NESTOR præsigni munere Divûm,
Consilio magnus, magnus & eloquio.
HIC ZELIS CHARUS pietatis, prodigus eris
Et struit & dotat splendida templa, scholas.
HIC FAMA CLARUS, Patrum vestigia stringit,
Exornatq; Genus: claret amore Virûm.
Nobiliore Satu, priscorum sanguine clarus,
Et clarus Clarius artibus, astra ferit.
HIC decus Eunomie PROCURAT JURA sequester
SANVS, magnifici stella corusca fori.
Et SIC munus OBIT magno cum nomine magnum
Et Dio charus, charus & ille Duci.
Compleat HIC NESTOR longevi Nestoris annos,
Tandem obeat fidus, sidus in axe novum!

JOAN.

JOANNES HEINRICUS MÜFLING, MAR-
CHIONIS PRAEFFECTUS.

per anagramma:

HUC NERVIS EO:
CHARISMA FLAMINIS, NON GENUS
PERFICIT.

P *Raficior (quia sic Divoq̄, Duciq̄, videtur)
Rebus, quas bellè pro ratione regam.*
HUC NERVIS ego EO, praesto, quae postulat Usus,
Nec malè consultum rebus ita esse puto.
NON GENVS augustum, nec honos nec nomen avitum,
PERFICIT, hic minimum fastus & astus agit.
FLAMINIS aſt ſacri dextrè caeleſte CHARISMA
PERFICIT, hic Flamen, dulce levamen, agit.
Hoc ſine nil altum mens inchoat agra, piūmve,
Hoc ſine res finem non habet ulla bonum.
Cæca hominum mens eſt, ſacri niſi luce regatur
Flaminis, in tenebris ceſpitat agra caro.
Ergo ſacrum largè largire charismata Flamen,
Dirige conatūs aura benigna meos!
Ut nil proponam, faciam, vel pectore promam,
Quàm quæ grata Duci, quæ Tibi grata DEO!

JOAN-

JOANNES REIBOLDUS, PROVINCIALIS
JUDICII MARCHICI PRAESES.

per anagramma:

O JESU CURES, CACI IMPROBI, DIRI INSI-
DIAS, ONERA HINC VI PELLAS!

V *Ita hominum Spina est, tantum quæ pungere nata,
Incautus tangis, pungit acuta manum.
Quo te cunq; vagus toto modo vertis in orbe,
Cogeris afflictus tristitia quæq; pati.
Jam pungit vepres belli, cruor undiq; rivis
Ut fluat, hæc raptat spina molesta penum.
Hinc sunt insidia crebra, hinc onera omnia manant,
Quæ torquent miseros, sarcina dura, viros.
Pellitur hæc merito vis defensoribus armis,
Pro Patriâ pulchrum, pro pietate pati!
Prendimus imprimis, nobis quæ pagina monstrat
Cælestis, sacri Flaminis arma, Preces:
CHRISTE vides, quod nulla fides, tristissima rerum,
Jam facies, ut nos vis inimica premat!
O JESU pressos CURES, CACI & IMPROBI atroces
INSIDIAS PELLAS VI, minuasvè bonus.
Improbus iste Cacus, Stygiis dominator in antris,
In mundo est cuncti faxq; caputq; mali.
Ungit & insinuat fraudum, scelus omne, magister,
Post pungit fallax, exitiumq; parat.
INSIDIASq; CACI DIRI VI deniq; PELLAS,
Finibus in nostris qui malè vastat agros.
HINC VI divinâ vindex ONERA omnia PELLAS,
Latior ut nobis fulgeat orta dies!
Des alcedoniam tranquilla per ocia vitam,
Se recreet tandem gens mala passa diu!*

B

Consiliarius

Confiliarius Brandenburgicus

J. U. D.

JOANNES BAPTISTA BAUM.

per anagramma:

ABBA PIOS SANET, MUNIAT!

Christiadum nutrit sevisima vulnera Cætus,
Eusebie plorat dilaniata comas.
Imperii proceres, Cives Concordia rara
Fungit, nec munit pectora vera fides.
Jam chaos in mundo, fertur sursum, omne deorsum,
Frangitur alma fides, pellitur alma fides.
Quare Relligio pessum & Regio datur omnis,
Et pulsat nostras vis inimica fores.
ABBA Pater, Dominus Medicus fera vulnera SANET,
Et ferat optatam commiseratus opem.
Vulnera non alius sanaverit orbe Machaon,
Actum de nobis, ni ferat almus opem.
Defendat, reddat verbum cœlesti Salutis,
Ille PIOS SANET, quos sua cura coquit.
ABBA PIOS SANET, benè MUNIAT, uniat ABBA,
Tramite de recto ne malus error agat.
ABBA PIOS SANET, sua qui malè castra relinquunt,
Ut redeant, culpæ pœniteatq; reos.
Imperii proceres benè MUNIAT, uniat ABBA,
Unanimes curent, quæ tribuenda DEO.
Nobiscum ad verbi vivant cœlestis amussim,
Non humanâ animos traditione gravent.
Sic redeat tandem niveis PAX concolor alis,
Et vera in quavis conditione salus!

MAR-

MARCHIONI BRANDEBURGICO

à Secretis

CHRISTIANUS MICHAEL.

per anagramma:

HIC LUMEN ARIS! HIC STA!

Opplentur variâ passim caligine templa,
Lux verbi humanâ traditione latet.
Cimmeria involvunt trepidantia pectora nubes,
Præ tenebris anima pharmaca nulla vident.
HIC HIC *votivis (Bonitas quæ Cœlitis!) ARIS*
Est LUMEN! nostrâ LUMEN in æde micat!
HIC *Patris mentem, spectamus vulnera Nati,*
HIC patet ad superos semita vera lares.
HIC STA, *te LUMEN servante Tonante, coruscum!*
Hanc nunquam extinguat turba maligna facem!
HIC STA *devotus, verbumq; audire labora,*
Ne pigeat stultos præteriisse dies!

B 2

RECTOR

RECTOR ACADEMIÆ
WITTEBERGENSIS

ERASMUS
SCHMIDT DELITIANUS
PHILOSOPH: ET ARTIUM
MAG: GRÆCÆ LINGVÆ ET MA-
THEMATUM PROF:
PUB:

Civibus Literatis S. D.

Hlle Virgilianus Pastor
queritur, Senectutem tum alia sibi, tum
ingenium quoq; & Carminum artem
ademisse. Ac quidem ita est: nihil non
imminuit damnosa dies: cedunt tempori
omnia, & quotidie aliquid è vita perditur. Sed nescio
tamen, quomodo ferè & senem Musæ deament, quem
nascentem aut juvenem placido lumine adspexerunt.
Quod & de se ipso dixit Callimachus: & testatur Sopho-
cles, qui centesimum vitæ annum propè tangens & inter
confinia mortis positus, Oedipum Coloneum dedit.
Quâ Tragœdiâ & os obstruxit filiis, qui eum desipien-
tiæ accusârunt; & omnibus ejus Musæ sectatoribus
ademit

ademit spem, ad illud fastigium perveniendi. Quid de Reverendo ac docto Viro M. CHRISTOPHORO FÜR GANGO, THEUSINGÆ BOHEMORUM quondam PASTORE (ut in rem præsentem veniamus) dicemus sanè. Equidem & ipsum inter vegetæ, placidæq; Senectutis exempla numerare omninò licet. Nihil enim ejus ingenium annorum detrivit mora; pari felicitate nunc tractat studia, quâ olim cœpit. Condendorum autem Carminum non minus pollet hodiè, quàm olim, quum jucundum ætas florida ver ageret: sequiturq; Senem & Exulem (namq; & à rebus miseris, quod Poëta ait, venit solertia) laus, quem semper est comitata. Daturus est ejus rei documentum crastino die, quo ad horam nonam *Eliam Exulem sub junipero recubantem in deserto* recitabit, inq; eo Ecclesiæ atq; Fidelium imaginem Poëtico penicillo non inconcinnè adumbratam publicè ostendet. Faveamus pietati hominis, etiam ingenio; digno certè, quod melioribus fatis redonetur, & ad aùscultationem illius Carminis frequenter dicto tempore conveniamus. P. P. ad d. XI. Maij Anno recuperatæ Gratia: cl. CXXIIX.

B 3

Ad

Ad Reverendum Dn.

M. CHRISTOPHORUM FÜR-
gang, Exulem Christi.

CHRISTOPHORE, *insolito Præcessûs nomine*
Credo rei causas huicce subesse suas. (gaudes,
Castalio multos præcedis carmine vates,
Exilio plures anticipasque tuo.
Ducere perge alios, FÜR G A N G, CHRISTO Duce, perge!
Hoc pro præcessu premia digna feres.

Christophorus Schleupnerus D.
Ecclesiarum in sup. March.
Brand. Superint: generalis.

Anagramma ex nomine

CHRISTOPHORUS FUERGANG.
RHETOR PURGAS HIC FUNGOS.

D*icuntur Fungi vescentibus exitiales:*
Fungi sunt mihi, qui dogmata falsa spuunt.
Tu RHETOR PURGAS HIC FUNGOS: Hinc tibi vi-
Fortunæq; struunt Exilium exitium. (t.e.,
Sed quia fers CHRISTUM tecum & cunctis benè prais,
Auscultant qui te dogmata pura loqui.
Hinc tibi non tollent hostes tua nomina: Namq;
CHRISTOPHORUS FUERGANG vitâ & honore manes.

F. Argentorati

Paulus Friderici J.U.D. & Ad-
vocatus ibidem ordinarius.

Aspera

A Spera dum cultis memoras FÜRGANGE Camanis
Christiadum, Christi fers quoq; fata gregis :
Thesbita signante viam, fugis ocyus anguis
Eoi furias, hesperiiq; faces.
Thesbita similem voluit quem JOVA meanti,
Efficiant reliquis, quà pote, fata parem.
Dispersos faciet DOMINUS remeare Sionis,
Præsidiu viduos nec sinet ire suos.

συμπάγων apponeb :

Abrahamus Michaël Egranus,
Ph. & Med. D. Curientium Poliater.

Quem canis, hunc vivis, nec te vis atra Tyranni
Indè movet, tristes ejaculata minas.
Juniperi ut gravis umbra, tamen plus illa beabit,
Quàm Camera aurata, marmoreumq; solum.

Quid tum? displiceant seelo tua Carmina Vates:
Punctum omne Cæli ferre, vera gloria est.

Augustus Buchnerus, Poët:
in V Vittebergensi Acad:
Prof: publ.

THES.

α
|
—
|
ω

THESBITÆ exulium quis ducere verius ardeat,
Quàm qui THESBITÆ vivit in exulio;
Exsul HOMO FURGANGIADES, qui ritè praire,
Et VERBO, & FACTIS sustinet Exsulibus.
O tulit hostilis Vati quod multa NEBATHI,
Restituat Sacra PACIS alumnus AMOR!
Psalmicinis qui procedant mox Carmina VATIS,
Carmina enharmonicis quincuplicata modis.
Ut Vena heic CLARIÆ non Vis disparuit UNDÆ,
LIMPIDA sic illic nosse FLUENTA liquet:
Ibunt quæ VATEM quondam transmittere, quæ se
Proliciunt VITÆ FLUMINA PERPETUÆ.
Interea COELIQ; potens, TERRÆq;, Poëtæ
Sustineat Senium, provehat Exodium.

deproperabat

M. Briccius Cressius,
P. L. & p. t. R. Schol: Hof.

In Salva-

*In Salvatoris benedicto nomine JESU,
A quo, quem propter caelitus omne datur.*

N! profugus profugum tenui modò arun-
dine Vatem,
B Thesbiten magnum, peragrantem devia
tesqua,

Sub patulae quondam recubante tegmine
Juniperi aggredior, se animis novus ingerit ardor. (acuto
Aggredior meritò, numeris non aptior ulla est
Materies nostris. Crudus si vulnera miles,
Navita si ventos: tauros si narrat arator,
Si locuples nummos numerat, jejunia pauper:
Et cum Vate meum memoro lacrymabile Fatum,
Ante alia Exilium memoro, quia versor in illo,
Quod me cum fociis durissima sarcina torquet.
Sicut ubi dolor est, non verba invita sequuntur.

Hic Tempestatis nostrae spectatur imago
Lucida, ceu speculo facies tristissima rerum.

Audax aggredior, forsitan temerarius Orsu,
Corpore in effœto vires frigentq; rigentq;,
Nervus & ingenii, minuit modò cuncta senectus!
Arida vena manet, manat nec fluminis instar,
Ceu prius Alsaticis Juvenis cum viverem Athenis,
Et semel ac iterum recitarem Carmina vates
Confessu in magno, de diis Carmina rebus,

C

Non

Non ea *Frischlimo, Reusnero* exosa Poëtis,
Inter cùm reliquos solers Auditor uterq;
Hic, ubi certus erat *Gesner* mihi amicus & *Hutter*,
Hujus non pridem prælustria Lumina Ludi.

Audax aggredior, fractis jam passibus impar
Concilio in tanto, Cœtu tantóq; Virorum
Et Juvenum verè præstantum Pallade multâ,
Lumina sublatis, bipatentibus auribus adsunt,
Mirantur vetulum, tacito fors pectore rident:
Quid delire senex nobis, quid triste Cadaver
Cantes! Anser iners doctos strepis inter Olores!

Ergò Te *JESU* primùm, Tua numina posco
Supplex, qui fueras terris peregrinus & Exul
Pauperior, magni ut Regni nòs parte locares,
Propitius renoves vires, præcordia Flatu,
Ut facili doctum decurrat Carmen avenâ,
Solve irretitæ digito retinacula linguæ,
Ut labor hic Clarius, nostra & Tibi grata Camœna,
Hic quoq; Congressus, Confessus, totus & Actus
Nominis in sancti divinum expiret honorem!
Flecte viam Ductor, totam Tu dirige vitam,
Ut placeat via nostra Tibi, Tibi vita probetur,
Ævi maturum, fessumq; senilibus annis
Solve, viam ad vitam veram mihi pande benignus!

Vos rogo deinde *Patres, Clarissima Lumina Ludi
Leucorei*, Augusto præsentia corpore; seu sit

Ille

Ille Sacerdotum CHRISTI venerabilis Ordo,
Abdita naturæ rimantur; sidera spectant:
Qui tractant gnari externæ commercia linguæ:
Evolvunt vates, dignissima Carmina Cedro
Condunt: enumerant fastos, monumentaq; prisca.
Vosq; omni vittute cohors, ornata vel arte,
Marte vel officiis, quocunq; aut nomine magni,
Præsentes animis fatuum ne temnite vatem,
Sed Zephyri nobis gratum aspirate favorem,
Et præbete meis faciles sermonibus aures,
Namq; ego in hanc celebrem produco Sacerrima sce-
Codice de dio; debent benè sacra notari, (nam
Quando ea vel pandus Bileami pandat a fellus! Num: 22.

Ut mores hominum à fatalis origine labis v.30.

In pejus ruere & semper desciscere vero,
Et culpas culpis cumulare & crimine crimen,
Mendaces coluisse Joves; accersere pœnas,
Nam pravi Dius vindex & Criminis osor.

Sic Regni Israëläi Dominator Achabus
Impius & scelere ante alios immanior omnes,
Huic Isabella fuit non fausto sidere juncta
Conjux, Sidoniis prognata parentibus olim,
Monstrum hominis, Beli cultrix operosa profani.
Deceptus peplo, vultûs speculoq; decori
Rex, hujus nimio stimulatus Achabus amore
Samariâ in mediâ Belo delubra, nemusq;

C 2

Erexit

Erexit sacrum, votivamq; insuper aram,
Impia Avernalis veneratus numina Beli.

Ecce autem rerum quidam præfagus Elias,
Thesbites Patriâ, cœlesti concitus aurâ
In pœnam sceleris sua fata canebat Achabo:
Non illis rorem, non imbres cœlitus annis
Casuros, omniq; Solum sine fruge futurum.

Tertia tranfierat revolutis mensibus æstas,
Cùm vocat Eliam magni Regnator Olympi,
Ut crudo portet lætissima nuncia Regi,
Lapsuros tandem resolutis nubibus imbres,
Namq; horrenda fames, passim penuria victus,
Pabula nec pecudi fuerant nec farra Colonis,
Ingens terrigenas ardor stimulabat edendi.

Advolat Elias, verbis castigat amaris
Immanem Regem, tantorum nempe malorum
Impietate suâ causam; Israëlica cogat
Agmina, divinus dirum Regem urget aruspex,
Sacrificosq; omnes, Ventres quos Regia Conjux
Pravos, ignavos epulis pascebat opimis.

Hoc ubi fit, medium sese divinus in agmen
Infert Thesbites, verbis populum increpat ultrò
Sectatum fanis vanissima numina Beli,
Neglecto prisco veri Genitoris honore,
Miracloq; probat, delapso cœlitus igne,
Qui penitus taurum, lignumq; aramq; recentem
Consumitq;

Consumitq; omnem, fossæ quem infuderat, amnem,
Atq; probat veri verissima numina Divi.

Ocyus apprehendi, manibus post terga revinctis,
Fatidicus vates, turpissima pondera vates
Mendaces mandat, raptatq; Chisonis ad amnem
Ac omnes ferro, populo spectante, trucidat.

Quid fit? Regina demens blanditur Achabus,
Omnia dein memorat, spreto quæ numine Beli
Fecisset, ferroq; viros necuisset Elias
Belicolas, densâ populi cernente Coronâ.

Excandens animis, furiis atq; omnibus acta
Amandat Regina virum, sua nuncia Eliæ
Qui ferat: Infaustam sic me mea numina perdant,
Postera cum pronos aurora reduxerit ortûs,
Hic nisi Thesbites fato succumbat eodem!

Ille his auditis, turbatus pectora casu,
Maturare fugam, certam tentatq; salutem
Quærere, Betfabeen tendit, famulumq; relinquit,
Et solus loca sola petit, ne proditor ullus
Existat, peragrat timidus deserta viarum

Fortè ibi Juniperum subter sedet anxius augur,
Exoptatq; mori mœstâ sic voce precatus:
Sufficit ah Domine, hanc animam de corpore tolle,
Non patribus melior, sublatis funere mortis!
Hæc ita; Juniperi plenus sub tegmine curæ
Obdormit, dulci quærens obliviam somno.

C 3

Protinus

Protinus accelerat superâ de sede minister,
Angelus huc Domini, apponitq; cibaria panis
Fors cineres inter cocti, de flumine potum.
Excitat è somnis Vatem, mandatq; fruisi
Escâ cœlesti, corpus reparare labori
Infirmum, atq; viæ deserta per avia longæ,
Non semel, hoc iterum cœlestis nuncius urget.

Obsequitur Vates, potuq; ciboq; refectus
Accelerat gressûs, quadragintaq; diebus
Fercula nec gustat (mirum!) nec pocula libat,
Donec ad excelsi juga pervenisset Horebi.
Hic ubi seclusus latitat paulisper in antro,
Mox ad colloquium admissus cum Cœlite ibidem,
Póst quoq; ad aspectum vivo cum corpore raptus.

Amraides verò & nupta, execrabile monstrum,
Vindice sic Dio, crudeli funere vitam
Claudunt, surrepti rapidas Acherontis ad undas.

Hactenus hæc: Facies eadem tristissima semper
Est cœtûs CHRISTI jam primâ ab origine mundi. I.
Præsentem vati Regina Isabella minatur
Mortem atq; Exilium parat insidiosa dolendum:
Haud secus innumeræ exposita est Ecclesia cladi,
Liberior donec patrio succedat Olympo.

Omen primus Abel: Veræ ob pietatis honorem
Quem frater latos, transversa tuentibus hircis,
Allicit in campos, incautum fuste trucidat

Consele-

Consceleratq; manus germano sanguine: Nonné
Et CHRISTI fratres, devotâ mente fideles
Fratribus à nequam latum mittuntur in arvum,
Ut dubii fugiant, incertâ sede vagentur,
Innocuâ terras non rari cæde cruentent?

Sic natale solum, patriamq; relinquere terram
Præcipiente DEO, dulces quoq; sanguine junctos
Cogitur Abramus, fidei certissimus autor,
Migrat in ignotas terræ Cananitidos oras,
Deficiente cibo Pharium descendit in orbem.

Quæ lenimen erat curæ, columenq; senectæ,
Spes Generis, spes & promissi Seminis illa,
Unica jam proles mactari debet ad aras
Victima sacra DEO, verùm servata, deindē
Exulat invidiâ, huc multum jactatur & indē.

Ipse minas fugiens Fratris, mandante parente,
Ignotas Jacob Exul concedit ad oras.

Fertur in Ægyptum non magno venditus ære
Innumeras forti clades fert pectore Joseph.

Tota domus tandem stagnantis ad ostia Nili
Hospita tecta locat, macri jejunia ventris
Cum premerent natos & pignora chara nepotum.
Hei mihi Niliaco quanta est Ecclesia Regno
Passa mali? quantis illic jactata procellis?

Fiscellâ ipse suâ Moses exponitur infans,
Atq; fugit Pharium minitantem extrema Tyrannum.

Bis

Bis quatuor lustris idem loca sola pererrans
Dux populi patitur multam esuriemq; sitimq;
Post Babylone trahens infestis agmina signis
Nebucadnezar fundo subvertit ab imo,
Sacratas sedes & veri Numinis aras,
Et sparsam variâ gentem regione locavit.
Heu quanto in luctu multaq; in imagine mortis
Bis septem per lustra piis Babylonide terrâ
Cessatum? Ante alios Daniel ante ora leonum
Clauditur in foveâ veri ob præconia Divi.

Sic etiam Israëlæis excedere terris, *Amos 7. v. 12.*
Adq; alios populos se deportare jubetur
Durus Amos Vates, alibi sibi quærere victum,
Liberior cultûs vetitos & numina vana
Taxabat præco & pœnas memorabat atroces.

Rex erat Antiochus multis crudelior unus,
Vel ritûs abolere sacros, adolere facellis
Vel Jovibus fictis, metuentes Numinis olim
Tollere vel ferro, jugulareq; funere acerbo.
Diffugiunt miseri, turbati hoc turbine rerum,
Palantes veluti, balantes rure bidentes.
Non minus ut lento caudæ temone volatûs
Dirigit & raptor collustrat in aëre Milvus
Gallinæ pullos, ac cœtum dissipat omnem.

Filius ipse DEI, sordes cùm venit in istas
Cœlestemq;, hominum exuviis, abscondit honorem
Nascitur

Nascitur exilio (sic digerit omnia Cœlum!)

Quin etiam Herodes dirum mortalibus Omen,
Æstuat, Hebrææ nimium ferus arbiter aulæ,
Et miserum stabulo Regem haud finit esse quietum,
Dum timor acer agit; Maturis grandior annis
Ne rapiat sceptrum, lethum molitur acerbum
Infanti, sceleriq; scelus nequissimus addit.

Quare Niliacas urbes & flumina Nili
Lactis alumnus adit charâ cum matre profectus.
Heu quas ærumnas peregrinis hausit in oris?

Póst ubi Vir factus plenis maturior annis,
Atq; Ministerii jecit fundamenta præco,
Assurgit contrâ Scribarum Concio tota
Omnibus acta fremit furiis, turpissima probris
Insontem incessit, dicit convitia sancto,
Proscribit terris totâ de plebe merentem.

Spectamus proceres, sibi quos elegerat omnes
Servator placidus, variis spectabimus omnes
Diffugisse modis, crudeli funere merfos.
Sic etiam Comitum CHRISTI post fata piorum
In CHRISTI gentem furiatâ mente Tyranni
Grassantur nimium certo sine fine, modoq;
Mœnibus haud rarò pecudum ejiciuntur ut agmen
In campos latè sanie atq; cruore fluentes
Cæforum, ut pecudes crudi ad consepta macelli.
Sæpius ut timidæ magnum per inane Columbæ

D

Remigio

Remigio alarum volitant, seseq; cavernis
Condunt: Non aliter pia membra, fidelia CHRISTO.

Sors eadem nostro jam nunc dominatur in ævo,
Nunc furit Amraides variis redivivus in oris,
Nunc Isabella furit, Meretrix Babylonica prurit
Dæmonis instinctu, crudo fitit ore cruorem
Sanctorum, nequit expleri fera bestia tabo,
Millia multa necat, proscribit millia multa,
Exilioq; adigit miserandam ducere vitam.

Lutherum damnat, (verbi qui lumina primus
Mœnibus in vestris, sic fortunante Tonante,
Accendit, pulsis tenebris, technisq; relectis
Pontificum) atq; omnes tali qui vivere normâ
Intentant, pedibus nec Præfalis oscula figunt.

Zechica Regna vide, locaq; his contermina cerne,
Exulet ut CHRISTUS, pius ejulet utq; minister,
Obice clauduntur templa, ejiciuntur iisdem
Qui docuere DEI, puri pia scita Lutheri,
Salvificamq; fidem sine traditione vel astu:
Obice clauduntur templa, ejiciuntur iisdem
Qui didicere DEI, puri pia scita Lutheri,
Salvificamq; fidem sine traditione vel astu.

Nos vivi testes, vestris qui erramus in oris,
Atq; hinc cum nostris miserè reptamus & indè.

Nec rasi Fratres, ciniffones, nomina JESU
Qui sibi, sed falsò sumunt, se vire remittunt

Sed

Sed cudent, plenis spirant certamina buccis,
Conantur penitus tam sanctum excindere coetum,
Confessosq; fidem poenas cum sanguine poscunt.

Noverit hanc sortem, quisquis velit esse fidele
Christjani coetus membrum, vitæq; futuræ
Hæres acceptus, nec terga vicaria moli
Subtrahat, aut vanos mundi respectet honores,
Verùm *Christophorus* tolerare pericula discat.

Dic autem, quantos Ecclesia pressa dolores II.
Sentiatur? Ærumnas quas sentiatur Exul & erro?
Sic oppressa dolis & aperto territa Marte
Intus habet tantos Ecclesia mœsta dolores,
Quantos mater habet, cum ruptis corpore vinculis
Nititur insuetas Infans prodire sub auras.
Integrat & questus flavos laniata capillos:
Væ mihi! Væ miseræ peregrino currere coelo *Psal: 120. v. 5.*
Cogor, & innumeros semper perferre labores!
Nulla mali seges est major, non tristior ulla,
Quàm fugere exilio, panemq; comesse doloris.

Thesbites magnus, superæ charissimus aulae,
Dum fugit accensas Isabellæ territus iras,
Desertum ingreditur, non culta novalia ruris,
Se sub Juniperi, curæ plenissimus, umbras
Sternit humi, dulci declinans lumina somno.
Vah sub Junipero, stimulis quæ pungere nata est!

D 2

Credite

Credite vos Fratres, Animæ mihi credite dulces,
Aspera adhuc hodie profugos malè spicula pungunt!
Hunc stimulus Senii, Senium ipsum Sarcina dura est,
Durius est, si quis seros accedit ad annos
Multis servivit, multis vix utilis annis,
Ut possit servire diu, panemq; lucrari,
Cogitur exilio antiquos mutare penates,
Qualem præsentem Vobis me cernitis ipsi,
Cujus jam Senium canâ nive tempora spargit,
Caligant oculi nebulis, sunt corporis artûs
Ægri, nec certum figunt per compita gressum,
Grandi nunc opus est baculo, custode viarum,
Acclinis vadam, ne cœno volvar in ipso.

Pungit egens, angit vehementiùs ægra senectus!

Mox alium pungunt dentati spicula probri.

Plerumq; infestos, quoscunq; adit, invenit Exul.

Haud aliter quàm noctis avis quando excidit umbris

Optatæ noctis, manifestâ in luce relicta,

Præda fit infaustis avibus, quæ luce serenâ

Per liquidos tranant Campos atq; aëra pennis

Sulcantes, vacuas ludunt impunè per auras:

Sic misero insultant omnes ac tela minaces

Exacuunt uni, uni omnes illudere certant.

Nam sceleris pœnas reus expendisse putatur

Et luere exilio damnatæ crimina culpæ.

Nos modò Boiemis ejecti finibus omnes

Dicimur,

Dicimur hæretici, violatâ lege Rebelles,
Bellorum fomes, tantorum & origo malorum!

Expertes culpis, non omnes assero sanos,
Non pauci, à vero quos lubricus abstulit error,
Qui malè vecordes Calvinî Schisma tuentur,
Lurcones madidi, fruges consumere nati.

Cùm verò innocuus damnatur criminis, atrox
Est stimulus, pungit nimium, mentemq; venenat.
Pars benè magna fuit lati dispersa per oras
Regni, quæ docuit Scripturæ consona sacræ,
Dissona perstrinxit, magnos & Regis honores
Bisgeniti asseruit, probrosi criminis insons.

Hunc paupertatis stimulus malè lancinat, Exul
Desertum ingreditur fidâ cum conjuge, nati
Invalidi vadunt unâ non passibus æquis,
Plorant, nunc orant, nunc hoc, nunc deficit illud,
Quò vadant dubii; Miseros miseratio mentis
Aut hominum pietas (stupor est!) non sublevat ultrò.
Fortè datur paucis portare viatica secum,
Tenuia sunt (etenim miseros penuria passim
Exercet Vates) mora non est langior, omne
Quicquid id est rerum, solito consumitur usu.
Dein miserum est, pudet ingenuum, reptare per agros
Mendicum, pulsare fores, timidaq; rogare
Voce cibos, priùs ad mensas & lauta Dynastæ
Prandia qui sedit, numorum dives & auri.

D 3

Macerat

Macerat hunc morbi stimulus, nodosa podagra,
Solvere quam succis nescit medicina, vel asthma,
Aut alia atra lues, plumis in mollibus ille,
Haud secus ac sævis recubet sub vepribus æger.

Auxilii optati, est stimulus, Mora, tardior hora,
Dum velut in ponto stridens aquilone procella
Nos rapit hûc illic, portus nec cernitur ullus,
Exilii finis nullus nec meta laborum,
Verùm tempestat oritur, truculentia major.

Hæc animum lacerant, hinc tot suspiria Vatum:

Usq; mei serpent oblivia Rector Olympi? *Psal: 13.*

Neglectum rerum tanto in discrimine linques?

Usq; tui iratus placidissima lumina vultûs

Claudes? usq; meam turbabit cura quietem

Mentis, & hanc animam dolor exercebit amarus?

Vis inimica suos felix aget usq; triumphos

Prostratis nobis? non despice, respice pressos:

Et fer opem, observa nostros placidâ aure precatûs,

Da vigiles oculos, illustra pectora cœca,

Ne mea in æternam claudantur lumina noctem!

Fac age ne insurgat, jactetq; minaciter hostis

Se telis valuisse suis, nos esse subactos?

Omnia non profugi numerari spicula possunt.

Hæc sunt, quæ miserû exagitantq; secantq; necantq; ,

Ut si crabrones quis apesvé lacefsere tentet,

Aut lascivus homo, pecus aut rationis egenum,

Quâ

Quà data porta ruunt Ultiores, spicula figunt,
Nec prius absistunt, atro quàm funere tollant.

Ante aliquot brumas satis amplâ ex Urbe jubentur
Tres citò præcones fugitivum vertere tergum,
Quid fit? Nupta Viri lenioris, præsulis inquam,
Non verè agnoscit veteris vestigia flammæ,
Dextræ oblita datæ, fidei, pacti immemor icti
Abnegat ire Comes, Dominum ceu Sara secuta est:
Ast alter Comitum primi plorabile Solis
Non absolvit iter sublatus præcoce fato,
Commendans animam Domino in ærore necatur.

Sic inter Moravos, Urbi dat nomen Echinus, *Iglavia.*
Undiq; qui tergo spinis vallatur acutis,
Nec mora longa, pius, si ritè audita recordor,
Est ovium pastor, divini buccina verbi,
Cum sociis citiùs sua quàm Sol lumina condat,
Ut se deportet, migretq; ex Urbe jubetur.

Sentibus hic ictus, mentem formidine captus,
Ocyus in cursu, ad portæ quàm limina ventum est,
Occidit, Exiliumq; Soli commutat Olympo. (CHRISTO

Quæ tamen hæc causa est, propter quâ nomina III.
Qui dedit & fugere atq; extrema per omnia vitam
Ducere & indignos cogatur volvere casûs?
Aut cur permittit, qui tempora temperat ævi?
Causæ sunt numero, magno cum pondere causæ:
Quas brevibus numero numeris (attendite!) causas.

Seclorum

Seclorum retrò si longa volumina pandas,
Protinus æthereus quod primâ ab origine rerum
Post detestandæ commissa piacula culpæ
Præscius arcani Genitor, Casûsq; futuri
Horto felici, divino pectore promit:
*Conteret infesti Semen muliebri Draconis
Livida colla: Draco Stygio sed percitus Oestro
Seminis innocuas calces mordebit ut Ulterior.*
Hoc illibatâ jampridem Virgine natus
Sensit, crudeles nimirum Dæmonis ictûs.
Sentit adhuc; Calces postremi ut Corporis artûs:
Haud secus in mundi postremo hoc tempore CHRISTI
In plantas, pacis quæ plantant nuncia sacrae,
Grassatur Coluber nimium, nil linquit inausum,
Vulnerat usq; pedes, pede non remorante suetum
Cogantur mutare solum, peregrinaq; regna
Quærere; semper enim amborum lis aspera partes
Exercet, Lis, quæ nullo componitur ævo.

Nos etiam summus Divûm pater atq; hominum Rex
Vivere vult memores commissi criminis horto.
Nam pater ejectus secum ad sua fata nepotes
Traxit, ut extorres isto vivamus in orbe,
Illius dat adhuc pœnas Ecclesia culpæ,
Exul & exilio miserandum transigit ævum,
Hunc casum plores, traducere molliter annos
Haud speres, tristi lacrymarum in valle moratus.

Nos

Nos etiam memores chari vult vivere Gnati,
Qui cū principium & finis, cœlum omne teneret,
Exilio potius delegit vivere tristi,
Æthereæ relinquens immensa palatia sedis,
Ut nos ereptos flagranti liberet Orco,
Ut nos fragranti dejectos inferat horto.

Vivere vult memores Verbi, verbiq̄; ministri,
Præconem verbi nudantem Oracula quisq̄;
Audiat intentus, pascatur, veneretur, ametq̄;
Ne fugiat, maneat, maneat Servator & ipse,
Excitati volvant homines, sacra Scripta revolvant,
Et, quæ vera, probent, penitus, quæ falsa, reculent.
Pectora sublatis, palmis ad sidera passis
Exorent summum, qui dirigit omnia nutu,
Rectorem, ut Verbum, verbiq̄; sacra illa sigilla
Indigenis, pater ut soboli, intemerata reservet,
Aut erepta piis animarum pharmaca reddat.

Impia pars hominum Verbum cū vilis audit,
Observatq̄; minus doctos Oracula, Verbum
Aufert, vult cerni, nunquam sua munera sperni.

Exiliis etiam commissa piacula vindex
Mulctat, neglectos veræ pietatis honores,
Ingentem in Domini discendâ Lege veterum.

Exiliis etiam fidei constantia nostræ
Succensis veluti spectatur in ignibus aurum.
Christiades animis Verbum fovet, ore fatetur,

E

Huic

Huic petrae velut inconcussa innititur uni,
Non illum tepidum, trepidum de tramite recto
Impia sacrilega flectit contagio turbae.

Sed non tanta sua omnino discrimina rerum
Utilitate carent. Stimulos prae tendit acutos
Juniperus, baccas quoque fert, fumumque salubrem
Exhalat, vitis corruptumque aera purgat,
Sive super prunas pones, sive igne cremabis:
Sic crucis immixtae cum nos DEUS ustulat aestu,
Exilio torquet, torret discrimine multo,
Pectora jam fumant, caelum clamoribus implent
Atque preces fundunt, quae sunt grati instar odoris,
Aer quo purus, placatus redditur almus
Ipse DEUS; Daemon, contagia multa fugantur.

Imo Juniperi, tot atrocia spicula vitae
Tædia tandem huius pariunt, suspiria vitae
Alterius; cruce sic fractus proclamant Elias:
Eia age rumpe moram, meque huic DEUS eripe seculo!
Non ego sum patribus melior. Valdè aspera terris
Fit via, quaeratur majori Patria nisu.
Cum Genetrix pueram vult ab lactare tenellum,
Ne delectetur posthac dulcedine lactis,
Provida tum myrrhae succo linit ubera amaro,
Ut potius alios capiat, capiatque cibatus,
Unde suas possit vires acquirere eundo:
Sic etiam Astripotens, qui nos sua viscera curat

Matre

Matre prior, miscet mensis absynthia nostris,
Cunctarum obliti rerum super orbe caduco
Ut suspiremus cœlestis fercula mensæ,
Quâ dabitur sanctis epulis accumbere Divûm
Cum patribus, cunctæ viresq; in prisca redibunt.

Ergò feramus onus, mortem patiamur & ipsam,
Non etenim nostris meliores patribus omnes,
Sordibus imbuti vixerunt tempore prisco,
Sordibus imbuti superamus tempore nostro.
Clauserunt Patres sublati funere vitam,
Claudemus nostram sublati funere vitam.

CHRISTE meum me sic spatium decurrere faxis,
Ut læto vitæ claudam quoq; Plaudite Scenam!

Nulla igitur restant profugis solatia pressis, IIII.
Queis se sustentent, atq; anxia pectora firment?
Imò pro profugis etiam solatia restant.

Non casu, non hæc sacro sine numine Divûm
Eveniunt, mundi disponit ita omnia Rector,
Omnia qui novit, patrio videt omnia vultu,
Omnia sic fato! Non unum è vertice crinem
Amittit temerè quisquam: passerculus æger
Non cadit in terram, nisi ritè volente JEHOVA.
Quæ sic cunq; placent Domino, placeant quoq; nobis,
Frendenti quisquam nec mordeat ore lupatum!

Erigit abjectos recti mens conscia, nam non
Enormem propter culpam vel morte piandam,

Latrones veluti vel inania pondera terræ
Mulctantur vel mactantur, sed ob aurea Regis
Nomina siderei atq; sui sacra numina Verbi,
Pro Domino tanto perferre pericula, dulce,
Cum CHRISTO patimur, cum CHRISTO sceptrā geremus.

Nec patimur soli, est multis commune periculum
Quos supra tenui dixit mea Musa cothurno.

Nam Crucis & Lucis Genitor genus omne malorum
Vult tolerare suos; cædit sua pignora mater.

Exul erat CHRISTUS, comites nos Exulis hujus
Esse decet; Domino famulus præstantior haud est.

Interea ipse gerit curas, animumq; paternum,
Deseruisse suos nescit, Videt ipse cubantem

Thesbiten sub Junipero; jubet, Angelus adsit

Excubitor, Promus ferat atq; cibaria panis,

Non vinum quamvis, Acheloia pocula ministret,

Ut cœptum decurrat iter sua membra resectus:

Sic DEUS ipse videt, numeratq; fugas, lacrymasq;

Colligit Exilii, lacrymas in gaudia vertit.

Aligeros mittit comitesq; ducesq; viarum,

Nobis ense latro vel bellua dente ferino

Ne noceat, manibus portent, manibusq; reportent,

Ut pede inoffenso nostros absolvere gressus

Possimus; Noster miserator suscitāt ultrò,

Qui profugos stipis ære juvent, sua tecta recludant,

Hospitio excipiant, victum, potumq; ministrent

Munifici

Munifici & patriâ planè bonitate benigni.

Sic Salomoniades quondam mitissimus hospes *2.Chron:*

Exilio pulsus, aliâs pietatis avitæ

11.v.13.

Defertor pravus: sic servantissimus æqui

Et metuens Divi Obadias in sede magister

1.Reg:18.

Regali, veræ pietatis idoneus autor.

v.3.

Namq; ubi mactaret sacros Isabella Prophetas,

Ille viros cœcis passim abscondebat in antris

Paneq; pascebat, vivâ recreabat & undâ.

Talem se nobis modò tempestate malignâ

Saxonix probat Elector, fortissimus Heros,

Excipit ut gremio Genitor, sua viscera curat,

Et vult promotos, Dii digna, benigna rependant!

Ipsè DEUS profugis donat potumq; cibumq;

Crescere pauca facit: rerum nil suppetit unquam,

Suppeditat largus, viresq; cibatibus addit,

Nec sinit ire pios pessum, duraq; perire

Esurie; Haud rarò miraculis servat eosdem.

Eliæ nostro sua prandia portet oportet

Et cœnas corvus magnum per inane volutus.

Sic pluit in victum panes, aërq; volucres

Ningit; percussum sitibundis flumina saxum

Fundit, ut arentes solentur flumine fauces.

En! DEUS ipsè manu panemq; apponit, aquamq;

Extensâ, omninò dulcem potumq; cibumq;.

Filius est panis vitæ, demissus ab alto,

E 3

Coctus

Coctus & est inter cineres, abjectus & exul,
Sanguen & exudat roseum tostus crucis arâ,
Sic irâ flagrante Patris, sua passio lapsos
Eripiat flammis Stygiis, cœloq; reponat.

Est aqua cum Patre & Gnato DEUS unus & idem
Spiritus ille sacer, vivus fons, rore perennis,
Qui mentes siccas recreat, reficitq; benigno
Potu, ne dubitent pro CHRISTO ponere vitam,
Insinuatq; fidem, CHRISTI quæ munera captat.

Est Aqua, Panis item Verbum cœleste salutis,
Quod nobis pandunt lætissima nuncia pacis
Angeli & in turbis mœstissima pectora firmant.

Panis & Unda notant duo Sacramenta recentis
Fœderis: Amnis enim in sacra Baptisteria manat.
Exhibet in Cœnâ panem, paterasq; fluentes
Servator, sanctus tam sancti fœderis autor,
Per panem corpus, quod torruit ignis amorum,
Per pateras capimus, quem fuderat ille cruorem,
Ore fideq; simul capimus tam grandia dona,
In fœdæ capimus tam certa piamina vitæ.

Novit enim Dius, via quæ, quamq; aspera dumis
Conficienda prius, quam perveniatur ad astra,
Quare largus opum preciosa viatica promit,
Torrenti Exilii ne deficiamus in æstu.

Plus ultrâ! Miscet dulces in monte loquelas
Ipso cum Domino Thesbites. Corpore vivo

Ignitisq;

Ignitisq; rotis vehitur trans astra beatus:
Sic profugis restat, quæ præstat, Patria cœlis,
Post lacrymas risus, post Exilium Paradisus.
Mitia ibi sedes ostentant fata quietas,
Hic habitare bonum, fruimur sine fine beato
Colloquio & CHRISTI coram datur ora tueri,
Nec vidisse semel satis est, juvat usq; morari
Aspectu & duplicis mirandâ in prole Parentis
Fœdera naturæ propiori cernere vultu,
Cœlestesq; Palatinos atq; agmina densa
Sanctorum, immistos quoq; qui nos undiq; cingent,
Stipabuntq; latus nostrum rutilante coronâ.
Corporis eximios donis, animæq; coruscas
Nosmet cernemus, mirabimur usq; decorem.
Absterget CHRISTUS lacrymas blandissima mater
Exceptis gremio, donis & honore relictis.

Restituit Dominus Vatem: Convertere, fatur,
Quo pede venisti, notæq; ad tecta Damasci *1. Reg: 19.*
Te subito perfer, quos dico uncturus olivo: *v. 15.*
Confore sic statuo, passos sua fata reductum
Iri, Spartarum in veteri statione locatos.
Pulsio Cœlestis, niveo velatus amictu
Hæc perfert, iterat dulcissima nuncia nobis.
In Castris muto solvit retinacula linguæ
Ipse DEUS, fateatur idem: multa omina rerum
Hoc quoq; portendunt. Rarò præfagia fallunt.

E 4

Cum

Cùm DEUS ejectos variis revocabit ab oris, *Psal:126.*
Exilium Spartis iterum mutabit opimis
Provisor mitis, risu tunc nostra soluto
Ora fluent, nostras perstringent gaudia mentes:
Lingua melos recinet, magno dicemus ovatu:
Iò Pater omnipotens magni monumenta favoris
Exhibuit nobis, testamur gaudia plausu!

Aspicient profugi, quas turba det impia pœnas,
Plurima ut illorum pertentent gaudia mentes.

Impiùs Amraides trajectus pectora telo
Excedit pugnâ, vitamq; exhalat in auras,
Et Conjux nequam, furialis bestia, præceps
Dejicitur tectis & sparso sanguine muros
Inficit & canibus fit præda pudenda pudendis.
Usq; adeò ad furvum pauci sine sanguine Avernum
Descendunt Reges & siccâ morte Tyranni,
Commeritasq; luunt æterno tormine pœnas:
Sic DEUS exurget tandem, gemitûsq; piorum
Audiet egregius deleti dogmatis ultor,
Exurget Vindex profusi sanguinis acer,
Ut solvant hostes profuso sanguine pœnas.
Sic Pharius miris Erythræo in littore fatis
Rex perit & plures, unâ numerarier horâ
Non possunt; se ipsam evertit violenta Potestas!
Serius ultor adest, quin imò severius instat:

Hæc

Hæc super Exilio, nobis ceu prævius ivit
Thesbites; claudens nunc ad pia Vota revertar:

CHRISTE vides, socia Frater dulcissime Carnis,
Salvator noster, Rex-Homo-Dive vides.
Quàm nutet, nutetq̄ sacros Ecclesia ritus,
Quàm ruat errantem vasta procella ratem.
Jam gemit, agra tremit, nidum vix invenit ullum,
Dejecta à charâ ceu Philomela domo.
Quæ sedet extorris sub qualibet arboris umbrâ,
Et miserum in latebris integrat agra melos.
Conclamant Proceres, passim socia agmina jungunt,
Extirpent sacris consona dicta libris.
Evertant omnes, solum qui nomen adorant,
Nituntur meritis, Maxime CHRISTE, tuis.
Et non cum stolidis Sanctorum nomen adorant,
Illorum meritum, suppetiasq̄ petunt.
Ejiciunt templis, proscribunt finibus omnes,
Confessos verâ Teq̄ Patremq̄ fide.
Transversum rapiunt, sacro de tramite cogunt
Ad styga quod ducit, carpere vulgus iter.
CHRISTE vide, sancto sanctum Caput exere Cælo,
Victrici vindex arripe tela manu.
Funde, retunde hostes & tales supprime Pestes,
Quas sevirè feras in tua membra judat.
Hostibus appare sevis Tu sevirior hostis,
Agnoscat vires Vis inimica Tuas.
Fulgoremq̄ tuæ revoca, Sanctissime, Lucis,
Hæc mortis tenebras, hæc fugat omne malum.
Erige in exiliis certâ sine sede vagantes,
Da panes, pannos, da quibus ager eget.

Aßere

*Affere jam pressos Pastores, Maxime Pastor,
Erranti (prestas omnia!) redde gregi.
Templorum sedes, votiva altaria serva,
Qui discunt, verà cum pietate docent.
CHRISTE Ducem serva, præsignem Saxona, sub quo
Floret adhuc Pietas, intemerata Fides.
Nam sacra Scripta tenax curat, pia Scripta Lutheri,
Depositum sanctum, pignus in orbe bonum!
Tertius assurgit sub Avis & reddit ELIAS
Splendorem Verbi, Maxime CHRISTE, tui.
Splendorem hunc, serva nostrisq; hæc lumina in oris,
Dum veniat mundum compositura dies.
Papifat totus, totus nunc cingliat Orbis,
Saxonicum serva Tu sine labe Solum.
Dux mirè servat tranquilla fœdera Pacis,
Fac servet, serva hoc Tu bone CHRISTE Bonum!
Progeniem serva, strictè vestigia avita,
Quæ stringat, major, non pietate minor.
Des Alcedoniam tristi sine turbine vitam,
Pacem des nobis, hostibus, oro, picem.
Bella cruenta procul, furiæ cedat Enyo,
Finibus è nostris omne gravamen, Amen.
Des post Exilium Patriam super axe beatam,
Et post tot clades omne levamen, Amen.*

GRATIARUM ACTIO AD AUDITORES.

AD Vos nunc redeo mea numina, lumina, Patres,
Et grates dico, pectore & ore dico.
Ad Vos nunc redeo numeris Musæa Juventus,
Et grates dico, pectore & ore dico.

Huc

Huc nostra auditum venistis Carmina prompti,
Clarastisq; animi signa benigna boni.
Gratia sit Vobis, sit digna & debita cunctis,
Consulite hæc Vetuli quantulacunq; boni.
Vivite felices Patres, Vos vivite Gnati,
In me vestra fides, sic benè duret amor!
Indignus, indignus fuerim modò vester Elias,
Vos Geni este mei, ferte libenter opem:
Sic Vobis Verbum Regnator servet Olympi,
Ac omnes omni prosperitate beet.
Qui dedit hæc solus, qui dat bonus omnia nobis,
Trinuni & Soli Gratia summa DEO.

DIXI.

Corollarium.

ECCLESIA CHRISTI.

per anagramma:

SICERIS HIC CALET.

SPonfa sui Sponsi terris Ecclesia CHRISTI
Sanctæ more nurûs prorsus amore calet.
Ardet uti Sponsam Sponsus, sua funera passus;
Sponsum ardet versâ sic vice Sponfa suum.
Flexilis ad nutûs, rectum patrare parata,
Vitat complexûs, illicitasq; faces.
Et SICERIS CALET HIC, multis exposita periclis,
Præbabit & Sponsæ Sponsus amara suæ.
Nam modò profusum tremulo bibit ore cruorem,
Multatur ponto, funibus, ense, rogo.

Ejici-

Ejicitur regnis, linquit natalia rura,
Sustinet esuriem, sedibus orba gemit.
Lurida nunc proci avernales aconita propinant,
Doctrinam vitiant, sollicitantq; fidem.
Et sic Sponsa calet, quasi temulenta vacillat,
Atq; madent nimio lumina pressa mero.
Pungitur hamatis *Rosa* mollis ut undiq; spinis,
Tormina non rarò parturientis habet.
Robora da JESU, qui fel lethale bibisti,
Hauriat hîc calicem Sponsa tenella suum.
Exhaustis Siceris, superato deniq; fato,
In regno potet dulcia pocla Tuo!

F I N I S.

Coll. dresd. A. M., misc. 62